

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิธีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
1	โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจ โดยแยกคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิด พิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะ สิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้เห็น ตามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย)				
2	ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฐิ 2 (ทางเกิดแห่ง แนวความคิดที่ถูกต้อง, ต้นทางของ ความดีงามทั้งปวง)				
	1. ปรีตโณสยะ (เสียงจากผู้อื่น การ กระตุ้นหรือชักจูงจากภายนอก คือการรับ ฟังคำแนะนำสั่งสอน เล่าเรียนความรู้ สันทนาซักถาม ฟังคำบอกเล่าชักจูงของ ผู้อื่น โดยเฉพาะการสดับสัทธรรมจาก ท่านผู้เป็นกัลยาณมิตร)				
	2. โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูก วิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำใน ใจโดยแยกคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วย ความคิดพิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ออก ให้เห็นตามสภาวะและตามความสัมพันธ์ แห่งเหตุปัจจัย)				
3	ไตรสิกขา (ข้อที่จะต้องศึกษา, ข้อปฏิบัติ ที่เป็นหลักสำหรับศึกษา คือ ฝึกหัดอบรม กาย วาจา จิตใจ และปัญญา ให้ยิ่งขึ้นไป จนบรรลุจุดหมายสูงสุดที่ต้องการ)				

ข้อ	ลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิธีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	1. อธิสัสสิกขา (ศึกษา คือ สืบค้นยัง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมในทางความประพฤติอย่างสูง)				
	2. อธิจิตตสิกขา (ศึกษา คือ จิตอันยัง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดอบรมจิตเพื่อให้เกิดคุณธรรมเช่นสมาธิอย่างสูง)				
	3. อธิปัญญาสิกขา (ศึกษา คือ ปัญญาอันยัง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมปัญญาเพื่อให้เกิดความรู้แจ้งอย่างสูง)				
4	ปัญญา 3 (ความรู้, รู้ทั่ว, เข้าใจ, รู้ซึ่ง)				
	1. สุตมยปัญญา (ปัญญาเกิดแต่การสดับการเล่าเรียน)				
	2. จินตามยปัญญา (ปัญญาเกิดแต่การคิดการพิจารณาหาเหตุผล)				
	3. ภาวนามยปัญญา (ปัญญาเกิดแต่การฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ)				
5	อิทธิปไตย 3 (ความเป็นใหญ่, ภาวะที่ถือเอาเป็นใหญ่)				
	1. อัคคาธิปไตย (ความมีคนเป็นใหญ่, ถือตนเป็นใหญ่บนสิ่งที่ถูกต้องดีงาม, กระทำการด้วยปรารถนาคตนเป็นประมาณ)				
	2. โลกาธิปไตย (ความมีโลกเป็นใหญ่, ถือโลกเป็นใหญ่บนสิ่งที่ถูกต้องดีงาม, กระทำการด้วยปรารถนานิยมของโลกเป็นประมาณ)				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิถีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	3. ชัมมาริปาทย (ความมีธรรมเป็นใหญ่, ถือธรรมเป็นใหญ่, กระทำการด้วยปรารถนา ความถูกต้อง เป็นจริงสมควรตามธรรม เป็นประมาณ)				
6	พรหมวิหาร 4				
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ปรารถนาดี อยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์ และสัตว์ ทั้งหน้า)				
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้น ทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดปล่อยบำบัด ความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ ทั้งหลาย)				
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมี สุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการ แข่งขันเบิกบานอยู่เสมอ คอสัตว์ทั้งหลาย ผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขา ได้มีความสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป)				
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะ ให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณา เห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรง เที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรัก และชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลาย กระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะ วินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้ง รู้จักวางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบพฤติกรรม และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบอันสมกับความรับผิดชอบของตน)				
7	วุฒิชัยธรรม 4 (ธรรมเป็นเครื่องเจริญ, คุณธรรมที่ก่อให้เกิดความเจริญงอกงาม)				
	1. ตัปปริสสังเสวะ (คบหาสัตบุรุษ, เสวนาท่านผู้รู้ ผู้ทรงคุณ)				
	2. สัทธัมมัสสวนะ (ฟังสัทธรรม, เอาใจใส่ได้เรียน หาความรู้จริง)				
	3. โยนิโสมนสิการ (ทำในใจโดยแยบคาย, คิดหาเหตุผลโดยถูกวิธี)				
	4. ธัมมานุวัตรปฏิบัติ (ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม, ปฏิบัติธรรมให้ถูกต้องตามหลัก คือให้สอดคล้องพอดีตามขอบเขตความหมาย และวัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์กับธรรมข้ออื่น ๆ นำสิ่งที่ได้เล่าเรียน และไตร่ตรองเห็นแล้วไปใช้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักตามความมุ่งหมายของสิ่งนั้น ๆ)				
8	สติปัฏฐาน 4 (ที่ตั้งของสติ, การตั้งสติ กำหนดพิจารณาสิ่งทั้งหลายให้รู้เห็นตามความเป็นจริง คือ ตามที่สิ่งนั้นๆ มันเป็นอย่างมันเอง)				
	1. กายนุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติ กำหนดพิจารณากาย ให้รู้เห็นตามความเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงกาย ไม่ใช่สัตว์บุคคล)				

ข้อ	ลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิธีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	ตัวคนเราเขา				
	2. เวทนานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้ง สติกำหนดพิจารณาเวทนา ให้รู้เห็นตาม เป็นจริงว่า เป็นแค่เพียงเวทนา ไม่ใช่สัตว์ บุคคลตัวตนเราเขา)				
	3. จิตตานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้ง สติกำหนดพิจารณาจิต ให้รู้เห็นตามเป็น จริงว่า เป็นแค่เพียงจิต ไม่ใช่สัตว์บุคคล ตัวตนเราเขา ถือ มีสติรู้ชัดจิตของคนที่มี ราคะไม่มีราคะ มีโทสะ ไม่มีโทสะ มี โมหะ ไม่มีโมหะ เศร้าหมองหรือ ผ่องแผ้ว ฟุ้งซ่านหรือเป็นสมาธิ ฯลฯ อย่างไรๆ ตามที่เป็นไปอยู่ในขณะนั้นๆ)				
	4. ธรรมานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติ กำหนดพิจารณาธรรมให้รู้เห็นตามเป็น จริงว่า เป็นแค่เพียงธรรมไม่ใช่สัตว์บุคคล ตัวตนเราเขา)				
9	อคติ 4 (ฐานะอันไม่พึงถึง, ทางความ ประพฤติกี่ผิด, ความไม่เที่ยงธรรม, ความลำเอียง)				
	1. ถีนทาคติ (ลำเอียงเพราะชอบ)				
	2. โทสาคติ (ลำเอียงเพราะชัง)				
	3. โมหาคติ (ลำเอียงเพราะหลง, พลาดผิดเพราะเขลา)				
	4. ภยาคติ (ลำเอียงเพราะกลัว)				
10	อธิษฐานธรรม 4				

ข้อ	ลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิธีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	1. ปัญญา (ความรู้ชัด คือ หยั่งรู้ใน เหตุผล พิจารณาให้เข้าใจในสถานะของ สิ่งทั้งหลายจนเข้าถึงความจริง)				
	2. สัจจะ (ความจริง คือ ดำรงมั่นใน ความจริงที่รู้ชัดด้วยปัญญา เริ่มแต่จริง วาจาจนถึงปรารถนาสัจจะ)				
	3. จาคะ (ความสละ คือ สละสิ่งอันเคย ชิน ข้อที่เคยยึดถือไว้ และสิ่งทั้งหลายอัน ผิดพลาดจากความจริงเสียได้)				
	4. อุปสมะ (ความสงบ คือ ระงับโทษ ข้อขัดข้องมัวหมองวุ่นวายอันเกิดจากกิเลส ทั้งหลายแล้ว ทำจิตใจให้สงบได้)				
11	กาลามสูตร				
	1. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการฟังตามกันมา				
	2. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการถือสืบ ๆ กันมา				
	3. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการเล่าลือ				
	4. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการอ้างตำรา หรือ กัมภีร์				
	5. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะตรรก				
	6. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะการอนุมาน				
	7. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการคิดตรองตาม แนวเหตุผล				
	8. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะเข้าได้กับทฤษฎี ที่พินิจไว้แล้ว				
	9. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะมองเห็น รูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิธีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	10. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะนับถือว่า ท่าน สมณะนี้เป็นครูของเรา				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
1	สุจริต 3 (ความประพฤติดี, ประพฤติชอบ)				
	1. กายสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยกาย) มี 3 คือ จดเว้นและประพฤติตรงข้ามกับ ปาณาติบาต อทินนาทาน และกาเมสุมิฉาจาร)				
	2. วาสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยวาจา) มี 4 คือ จดเว้นและประพฤติตรงข้ามกับ มุสาวาท ปิสุณาวาจา ผรุสวาจา และสัมผัปปลาปะ)				
	3. มโนสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยใจ) มี 3 คือ อนภิชชา อพยาบาท และสัมมาทิฐิ)				
2	เทศนาวิธี 4				
	1. สันทติสนา (ชี้แจงให้เห็นชัด คือชี้แจงจำแนกแยกแยะอธิบาย และแสดงเหตุผลให้ชัดเจน จนผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้ง เห็นจริงเห็นจัง ดังงูมือไปคูเห็นกับตา)				
	2. สมาทปนา (ชวนใจให้อยากรับเอาไปปฏิบัติ คือ สิ่งใดควรปฏิบัติหรือหักทำก็แนะนำหรือบรรยายให้ซาบซึ้งในคุณค่า มองเห็นความสำคัญที่จะต้องฝึกฝนบำเพ็ญจนใจยอมรับอยากลงมือทำ หรือนำไปปฏิบัติ)				
	3. สมุตตชนา (เข้าใจให้อาณาญูแก่ลัวกล้า คือ ปลุกเร้าให้				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	กระตือรือร้นเกิดความสุข มี กำลังใจแข็งขัน มั่นใจที่จะทำให้ สำเร็จได้ สู้งาน ไม่หวั่นระย่อ ไม่ กลัวเหนื่อย ไม่กลัวยาก)				
	4. สัมปหังสนา (ปลอบชโลมใจให้ สดชื่นร่าเริง คือ บำรุงจิตใจให้เข้มแข็ง เบิกบานโดยชี้ให้เห็นผลดีหรือ คุณประโยชน์ที่จะได้รับและทางที่จะ ก้าวหน้าบรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป ทำ ให้ผู้ฟังมีความหวัง และร่าเริงเบิกบาน ใจ)				
3	พรหมวิหาร 4				
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ประณานาดี อยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์ และสัตว์ทั้งหน้า)				
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้ พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้อง บำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของ ปวงสัตว์ทั้งหลาย)				
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ ดีมีความสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วย อาการแข่งขันเบิกบานอยู่เสมอ ต่อ สัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีความสุข เจริญอกงามยิ่งขึ้นไป)				
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่ พิจารณาเห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิต เรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอน เอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรม ที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควร ได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอัน คนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและ ปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวาง เฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควร ทำ เพราะเขาได้รับผิชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิชอบตนเอง หรือเขา ควรได้รับผลอันสมกับความรับผลอัน สมกับความรับผิชอบของตน)				
4	วุฒิชธรรม 4 (ธรรมเป็นเครื่องเจริญ, คุณธรรมที่ก่อให้เกิดความเจริญออก งาม)				
	1. สัมปยุตสังเสวะ (คบหาสัตบุรุษ, เสวนาท่านผู้รู้ ผู้ทรงคุณ)				
	2. สัทธัมมัสสวนะ (ฟังสัทธรรม, เอาใจใส่เล่าเรียน หาความรู้จริง)				
	3. โยนิโสมนสิการ (ทำในใจโดย แยบคาย, คิดหาเหตุผลโดยถูกวิธี)				
	4. ชัมมานุชัมมปฏิบัติ (ปฏิบัติธรรม สมควรแก่ธรรม, ปฏิบัติธรรมให้ ถูกต้องตามหลัก คือให้สอดคล้อง พอดีตามขอบเขตความหมาย และ วัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์กับธรรมข้อ				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	อื่น ๆ นำสิ่งที่ได้เล่าเรียน และคริ ตรองเห็นแล้วไปใช้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ตามหลักตามความมุ่งหมายของสิ่ง นั้น)				
5	สังคหวัตถุ 4 (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือ ยึดเหนี่ยวใจบุคคล และประสาน หมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการ สงเคราะห์)				
	1. ทาน (การให้ คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วย สิ่งของตลอดถึงให้ความรู้และแนะนำ สิ่งก่อน)				
	2. ปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก วาจา คลุคลื่นน้ำใจ หรือวาจาชวนซึ่งใจ คือ กล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวาน สมานสามัคคี ให้เกิดไมตรี และความ รักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดง ประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็น หลักฐานจงใจให้นิยมยอมตาม)				
	3. อตถจริยา (การประพฤติ ประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือ กิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริม ในทางจริยธรรม)				
	4. สมานัตตตา (ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติ สม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และ				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	เสมอในสุขทุกข์โดยรวมรับรู้ร่วม แก้ไข ตลอดถึงวางแผนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และ สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ ละกรณี)				
6	ธาราณียธรรม 6 (ธรรมเป็นที่ตั้งแห่ง ความให้ระลึกถึง, ธรรมเป็นเหตุให้ ระลึกถึงกัน, หลักการอยู่ร่วมกัน)				
	1. เมตตากายกรรม คือ (ช่วยเหลือ กิจธุระของผู้ร่วมหมู่คณะด้วยความ เต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนบถถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับ หลัง)				
	2. เมตตาวจีกรรม คือ (ช่วยบอกแจ้ง สิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำ ตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจา สุภาพ แสดงความเคารพนบถถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง)				
	3. เมตตามโนกรรม คือ (ตั้งใจ ปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์ แก่กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตาขี้ แย้มแจ่มใสต่อกัน)				
	4. ธาราณโกติ (ได้ของสิ่งใดมาก็ แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดย ชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่ หวงไว้ผู้เดียว นำมาแบ่งปันเฉลี่ยเจือ				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	งาน ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภค ทั่วกัน)				
	5. สีสสามัญญา คือ (มีความ ประพตีสัจจิต ตังาม ถูกต้องตาม ระเบียบวินัย ไม่ทำตนให้เป็นที น่ารังเกียจของหมู่คณะ)				
	6. ทิฏฐิสามัญญา คือ (มี ความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็น หลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุด พ้น ถิ่นทุกข์ หรือจัดปัญหา)				
7	กัลยาณมิตรธรรม 7 (องค์คุณของ กัลยาณมิตร, คุณสมบัติของมิตรดี หรือมิตรแท้ คือ ท่านที่คบหรือเข้าหา แล้วจะเป็นเหตุให้เกิดความดีงามและ ความเจริญ)				
	1. ปิโย (น่ารัก ในฐานะเป็นที่สบาย ใจ และสนิทสนม ชวนให้อยากเข้าไป ปรึกษาได้ตาม)				
	2. ครุ (น่าเคารพ ในฐานะประพตีส สมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึก อบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย)				
	3. กาวณิโย (น่าเจริญใจ หรือ น่ายกย่องในฐานะทรงคุณคือ ความรู้ และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็น ผู้ ฝึกอบรม และปรับปรุงตนอยู่เสมอ ควรเอาอย่างทำให้ระลึก และเอ๋ยอ้าง ด้วยซาบซึ่งภูมิใจ)				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	4. วตฺตา จ (รู้จักพูดให้ได้ผล รู้จัก ชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูด อะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่า กล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี)				
	5. วจนฺทขโม (อดทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษาซักถามคำ เสนอแนะวิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟัง ได้ไม่เบื่อง่าย ไม่ฉุนเฉียว)				
	6. คมภีรณฺจ กถํ กตฺตา (แสดงเรื่อง ถ้อยคำได้ สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยาก ซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้ เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป)				
	7. โน จฏฐาเน นิโยชเย (ไม่ชักนำ ในอฐาน คือ ไม่แนะนำในเรื่อง เหลวไหล หรือชักจูงไปในทางเสื่อม เสีย)				
8	อธิปหานิยธรรม 7				
	1. หมั่นประชุมกันเนื่องนิตย์ โดยมี การพบปะปรึกษาหารือกิจการงานที่ ตนมีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบโดย สม่ำเสมอ				
	2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อม เพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกัน ทำกิจทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน				
	3. ไม่ถืออำนาจใครต่อความ สะดวก บัญญัติวางข้อกำหนด กฎเกณฑ์ต่างๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติ				

ข้อ	ลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้าง วิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (-1)	
	วางไว้ และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติ มันอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็น ธรรมเนียม				
	4. ให้เกียรติเคารพนับถือท่านผู้ใหญ่ ผู้มีประสบการณ์ มองเห็น ความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่า เป็นสิ่งอันพึงรับฟัง				
	5. ให้เกียรติและคุ้มครองสตรีมิให้ถูก ข่มเหงรังแก				
	6. เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ปูนีย สถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติอันเป็น เครื่องเตือนความทรงจำ ใ้เราทำดี และเป็นที่รวมใจของหมู่ชน ไม่ ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่อ อนุสรณ์สถานเหล่านั้นตามประเพณี				
	7. จัดการให้ความรักษา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรมแก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธ์ ซึ่งเป็น หลักใจ และเป็นตัวอย่างทางศีลธรรม ของประชาชน เต็มใจต้อนรับ และ หวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
1	ฆราวาสธรรม 4 (ธรรมสำหรับฆราวาส, ธรรมสำหรับการครองเรือน, หลักการครองชีวิตของภคฤหัสถ์)				
	1. สัจจะ (ความจริง, ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริงใจ พุดจริง ทำจริง)				
	2. ทมะ (การฝึกฝน, การข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว, รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดตัดนิสัย แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้ เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา)				
	3. ขันติ (ความอดทน, ตั้งหน้าทำหน้าที่ การทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็ง ทนทาน ไม่หวั่นไหว มั่นใจจุดหมาย ไม่ทอดถอน)				
	4. จาคะ (ความเสียสละ, สละกิเลส สละ ความสุขสบายและผลประโยชน์ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมทั้งรับฟังความทุกข์ ความ คิดเห็น และความต้องการของผู้อื่นพร้อมที่ จะร่วมมือ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่คับ แคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว)				
2	พรหมวิหาร 4				
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ปราบณาคืออยาก ให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรี และคิด ทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า)				
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์)				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีความสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการแห่งชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุขพลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีความสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป)				
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองดูในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบตนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผลอันสมกับความรับผิดชอบของตน)				
3	สังคหวัตถุ 4 (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือ ยึดเหนี่ยวใจบุคคล และประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการสงเคราะห์)				
	1. ทาน (การให้ คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของ ตลอดจนให้ความรู้ และแนะนำสั่งก่อน)				
	2. ปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก วาจาคุตถัมภ์ น้ำใจ หรือวาจาซาบซึ้งใจ คือ กล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสมานสามัคคี ให้เกิดไมตรี และความรักใคร่นับถือ ตลอดจนถึง				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	การแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม)				
	3. อุตถจริยา (การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยเหลือปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม)				
	4. สมานัตตตา (ความมีตนเสมอคือทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขาทุกข์โดยรวมรับรู้ร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี)				
4	สาราณียธรรม 6 (ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึง, ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน, หลักการอยู่ร่วมกัน)				
	1. เมตตากายกรรม (ตั้งเมตตากายกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมหมู่คณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนักถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง)				
	2. เมตตาวจีกรรม (ตั้งเมตตาวจีกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง)				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	3. เมตตามโนกรรม (ตั้งเมตตามโนกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ ตั้งจิตปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน)				
	4. สาธารณโภคี (ได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่หวงไว้ผู้เดียว นำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่าย ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน)				
	5. สีสสามัญญดา (มีศีลบริสุทธิเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลาย ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ มีความประพฤติสุจริต ดำรงถูกต้องตามระเบียบวินัย ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ)				
	6. ทิฏฐิสามัญญดา (มีทิฏฐิตรงเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลาย ทั้งต่อหน้าและลับหลัง คือ มีความเห็นชอบร่วมกันในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น สิ้นทุกข์ หรือขจัดปัญหา)				
5	กัลยาณมิตรธรรม 7 (องค์คุณของกัลยาณมิตร, คุณสมบัติของมิตรดี หรือมิตรแท้ คือ ท่านที่คบหรือเข้าหาแล้วจะเป็นเหตุให้เกิดความดีงาม และความเจริญในทันทีมุ่งเอามิตรประเภทครู หรือพี่เลี้ยงเป็นสำคัญ)				
	1. ปิโย (น่ารัก ในฐานะเป็นที่สบายใจ และสนิทสนม ชวนให้อยากเข้าไปปรึกษา				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	ได้ถาม)				
	2. ครู (นำเคารพ ในฐานะประพาศิสมการ แก่นฐานะ ให้เกิดความรู้สึกรอบอุ้มใจเป็นที่พึ่ง ได้ และปลอดภัย)				
	3. ภานีโย (นำเจริญใจ หรือนำขบถองใน ฐานทรงคุณคือ ความรู้และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรม และปรับปรุงคนอยู่เสมอ ควรเอาอย่างทำให้ระลึก และเอ๋ยอย่างด้วย ซาบซึ่งภูมิใจ)				
	4. วศดา จ (รู้จักพูดให้ได้ผล รู้จักชี้แจงให้ เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไรอย่างไร คอย ให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษา ที่ดี)				
	5. วทนกษโม (อดทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อม ที่จะรับฟังคำปรึกษาซักถามคำแนะนำ วิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ท้อถอย)				
	6. คมภิรณจ กถ กศดา (แถลงเรื่องล้าลึก ได้ สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้ เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้ง ยิ่งขึ้นไป)				
	7. โน จฏฐาเน นิโยชเย (ไม่ชักนำใน อฐาน คือ ไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหล หรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย)				
6	สัปปริสธรรม 7 (ธรรมของสัตบุรุษ, ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ, คุณสมบัติของ คนดี, ธรรมของผู้ดี)				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	1. ชัมมัญญดา (ความรู้จักธรรม รู้หลัก หรือ รู้จักเหตุคือ รู้หลักความจริง รู้หลักการ รู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งธรรมดา รู้กฎเกณฑ์แห่งเหตุผล และรู้หลักการที่จะทำให้เกิดผล เช่น ภิกษุรู้หลักธรรมข้อนั้น ๆ คืออะไร มีอะไรบ้าง พระมหากษัตริย์ทรงทราบหลักการปกครองตามราชประเพณีเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง รู้ว่าจะต้องกระทำเหตุอันนี้ ๆ หรือกระทำตามหลักการข้อนี้ ๆ จึงจะให้เกิดผลที่ต้องการอันนั้น ๆ เป็นต้น)				
	2. อัคคัญญดา (ความรู้จักอรรถ รู้ความมุ่งหมาย หรือ รู้จักผล คือ รู้ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ รู้จักผลที่จะเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการกระทำ หรือความเป็นไปตามหลัก เช่น รู้ว่าหลักธรรมหรือภาษิตข้อนั้น ๆ มีความหมายว่าอย่างไร หลักนั้น ๆ มีความมุ่งหมายอย่างไร กำหนดไว้หรือพึงปฏิบัติเพื่อประสงค์ประโยชน์อะไร การที่ตนกระทำอยู่มีความมุ่งหมายอย่างไร เมื่อทำไปแล้วจะบังเกิดผลอะไรบ้างดังนี้ เป็นต้น)				
	3. อัคคัญญดา (ความรู้จักตน คือ รู้ว่าเรานั้นว่าโดยฐานะ ภาวะ เพศ กำลัง ความรู้ความสามารถ ความถนัด และคุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ เท่าไร อย่างไร แล้วประพฤติให้เหมาะสม และรู้ที่จะแก้ไข				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	ปรับปรุงต่อไป)				
	4. มัตถัญญา (ความรู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น ภิกษุรู้จักประมาณในการรับ และบริโภคปัจจัยสี่ คฤหัสถ์รู้จักประมาณในการใช้จ่ายโภคทรัพย์ พระมหากษัตริย์ รู้จักประมาณในการลงทัณฑ์อาชญา และในการเก็บภาษี เป็นต้น)				
	5. กาลัญญา (ความรู้จักกาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการประกอบกิจ กระทำหน้าที่ การงาน เช่น ให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะเวลา เป็นต้น)				
	6. ปริสสัญญา (ความรู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน และรู้จักที่ประชุม รู้กิจวิธที่จะประพฤติดต่อชุมชนนั้น ๆ ว่าชุมชนนี้เมื่อเข้าไปหา จะต้องทำกิจอย่างนี้ จะดื้อพุดอย่างนี้ ชุมชนนี้ควรสงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น)				
	7. ปุคคลัญญา หรือ ปุคคลปโรปริญญา (ความรู้จักบุคคล คือ ความแตกต่างแห่งบุคคลว่าโดยอัธยาศัย ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้น ใครๆ ยิ่งหรือหย่อนอย่างไร และรู้ที่จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น ๆ ด้วยดี ว่าควรจะคบหรือไม่ จะใช้ จะดำเนินยกย่อง และแนะนำสั่งสอนอย่างไร เป็นต้น)				
7	อภิธานิธรรม 7 (ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเลื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญ				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	ฝ่ายเดียว สำหรับหมู่ชนหรือผู้บริหารบ้านเมือง)				
	1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ โดยมีการพบปะปรึกษาหารือกิจการงานที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบ โดยสม่ำเสมอ				
	2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน				
	3. ไม่ถืออำนาจใครต่อความสะดวกบัญญัติวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติวางไว้ และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมเนียม				
	4. ให้เกียรติเคารพนับถือท่านผู้ใหญ่ ผู้มีประสบการณ์ มองเห็นความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง				
	5. ให้เกียรติและคุ้มครองสตรีมิให้ถูกข่มเหงรังแก				
	6. เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ปูชนียสถานอนุสาวรีย์ประจำชาติอันเป็นเครื่องเตือนความทรงจำ เราให้ทำดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชน ไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานเหล่านั้นตามประเพณี				
	7. จัดการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครองอันชอบธรรมแก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ ซึ่งเป็นหลักใจ และเป็น				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผล ประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	ตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจ ต้อนรับ และหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก				
8	นาถกรณธรรม 10 (ธรรมอันกระทำที่พึง, ธรรมสร้างที่พึง, คุณธรรมที่ทำให้ตนเป็นที่ พึงของคนได้)				
	1. สีล (ความประพฤติงามสุจริต รักษา ระเบียบวินัย มีอาชีพบริสุทธิ์)				
	2. พาหุสัจจะ (ความเป็นผู้ได้ศึกษาเล่าเรียน มาก มีความรู้ความเข้าใจลึกซึ้ง)				
	3. กัลยาณมิตตตา (ความมีกัลยาณมิตร, การคบคนดีได้ที่ปรึกษา และผู้แนะนำสั่ง สอนที่ดี)				
	4. โสวัสสตา (ความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย รับฟังเหตุผล)				
	5. กิงกรณียะสุ ทักขตา (ความเอาใจใส่ช่วย ชวนช่วยในกิจใหญ่น้อยทุกอย่างของเพื่อน ร่วมหมู่คณะ รู้จักพิจารณาใคร่ครวญ สามารถจักทำให้สำเร็จเรียบร้อย)				
	6. ชัมมกามตา (ความเป็นผู้ใคร่ธรรม คือ รักธรรม ใฝ่ความรู้ใฝ่ความจริง รู้จักพูดรู้จัก รับฟัง ทำให้เกิดความพอใจ นำร่วมปรึกษา สนทนา ชอบศึกษา ยินดีปรีดาใน หลักธรรมหลักวินัยที่ละเอียดลึกซึ้งยิ่ง ๆ ขึ้นไป)				
	7. วิริยารัมภะ (ความขยันหมั่นเพียร คือ เพียรละความชั่วประกอบความดีมีใจแกล้ว กล้า บากบั่นก้าวหน้าไม่ย่อท้อ ไม่ทอดทิ้ง				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	ฐานะ)				
	8. สันตฤณี (ความสันโดษ คือ ยินดี มีความสุขความพอใจด้วยปัจจัยที่หามาได้ด้วย ความเพียรอันชอบธรรมของตน)				
	9. สติ (ความมีสติ รู้จักกำหนดจดจำ ระลึกการที่ทำได้ ทำไม่ได้ ไม่มีความ ประมาท)				
	10. ปัญญา (ความมีปัญญายังรู้เหตุผล รู้จัก คิดพิจารณา เข้าใจภาวะของสิ่งทั้งหลายตาม ความเป็นจริง)				

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
1	โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจโดยแบบกาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้เห็นคามสภาวะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย)				
2	ไตรลักษณ์ (ลักษณะ 3 ประการ แห่งสังขารธรรมทั้งหลาย)				
	1. อนิจจตา (ความเป็นของไม่เที่ยง)				
	2. ทุกขตา (ความเป็นทุกข์)				
	3. อนัตตตา (ความเป็นของไม่ใช่ตน)				
3	อริยสัจ 4				
	1. ทุกข์ (ความทุกข์, สภาพที่ทนได้ยาก, ปัญหาสภาวะที่บีบคั้น จัดแย้ง บกพร่อง ขาดแก่นสาร และความเที่ยงแท้ ไม่ให้ความพึงพอใจแท้จริง)				
	2. สมุทัย (เหตุเกิดแห่งทุกข์, สาเหตุให้ทุกข์เกิด)				
	3. นิโรธ (ความดับทุกข์ ได้แก่ ภาวะที่ปัญหาดับสิ้นไป, ภาวะที่เข้าถึงเมื่อกำจัดอวิชชา สำรอกตัณหาสิ้นแล้ว ไม่ถูกข้อม ไม่ติดพัน สงบ ปลอดโปร่ง เป็นอิสระ คือ นิพพาน)				
	4. มรรค (ปฏิบัติที่นำไปสู่ความดับแห่งทุกข์, ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์ ได้แก่ อริยอัฏฐังคิกมรรค หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	มัชฌิมาปฏิปทา แปลว่า ทางสายกลาง มรรคมีองค์ 8 นี้ สรุปลงในไตรสิกขา คือ สมถิปัญญา)				
4	สัปปริยธรรม 7 (ธรรมของสัตบุรุษ, ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ, คุณสมบัติของคนดี, ธรรมของผู้ดี)				
	1. ธัมมัญญตา (ความรู้จักธรรม รู้หลัก หรือ รู้จักเหตุคือ รู้หลักความจริง รู้หลักการ รู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งธรรมดารู้กฎเกณฑ์แห่งเหตุผล และรู้หลักการที่จะทำให้เกิดผล เช่น ศึกษารู้ว่าหลักธรรมข้อนั้นๆ คืออะไร มีอะไรบ้าง พระมหากษัตริย์ทรงทราบว่า หลักการปกครองตามราชประเพณีเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง รู้ว่าต้องกระทำเหตุอันนี้ๆ หรือกระทำตามหลักการข้อนี้ๆ จึงจะให้เกิดผลที่ต้องการอันนั้นๆ เป็นต้น)				
	2. อตถัญญตา (ความรู้จักรรรธ รู้ความมุ่งหมาย หรือ รู้จักผล คือ รู้ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ รู้จักผลที่จะเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการกระทำหรือความเป็นไปตามหลัก เช่น รู้ว่าหลักธรรมหรือภายิตข้อนั้นๆ มีความหมายว่าอย่างไร หลักนั้นๆ มีความมุ่งหมายอย่างไร กำหนดไว้หรือพึงปฏิบัติเพื่อประสงค์ประโยชน์อะไร การที่ตนกระทำอยู่มีความมุ่งหมายอย่างไร เมื่อทำไปแล้วจะบังเกิดผลอะไรบ้างดังนี้ เป็นต้น)				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	3. อัตตัญญา (ความรู้จักตน คือ รู้ว่าเรานั้นว่าโดยฐานะ ภาวะ เพศ กำลัง ความรู้ความสามารถ ความถนัด และคุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ เเท่าไร อย่างไร แล้วประพฤติให้เหมาะสม และรู้ที่จะแก้ไขปรับปรุงต่อไป)				
	4. มัตตัญญา (ความรู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น ึกษุรู้จักประมาณในการรับและบริโภคปัจจัยสี่ คฤหัสถ์รู้จักประมาณในการใช้จ่ายโภคทรัพย์ พระมหากษัตริย์ รู้จักประมาณในการลงทัณฑ์อาชญา และในการเก็บภาษี เป็นต้น)				
	5. กาลัญญา (ความรู้จักกาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการประกอบกิจ กระทำหน้าที่การงาน เช่น ให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะสมเวลา เป็นต้น)				
	6. ปริตัญญา (ความรู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน และรู้จักที่ประชุม รู้กิจที่ประชุม ประพฤติต่อชุมชนนั้น ๆ ว่าชุมชนนี้เมื่อเข้าไปหา จะต้องทำกิจอย่างนี้ จะต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้ควรสงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น)				
	7. ปุคคลัญญา หรือ ปุคคลปโรปริญญา (ความรู้จักบุคคล คือ ความแตกต่างแห่งบุคคลว่าโดยอรรถาัย ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้น ใคร ๆ ยิ่งหรือหย่อนอย่างไร และรู้ที่จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้น ๆ ด้วยดี ว่าควรจะคบหรือไม่ จะใช้ จะดำเนิน				

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ความคิดเห็น			เหตุผลประกอบ
		เห็นด้วย (+1)	ไม่แน่ใจ (0)	ไม่เห็นด้วย (01)	
	ยกย่อง และแนะนำสั่งสอนอย่างไร เป็นต้น)				
5	กาลามสูตร (หมายถึง วิธีปฏิบัติในเรื่องที่ควรสงสัย หรือหลักความเชื่อ ที่ควรสวไว้ใน กาลามสูตร)				
	1. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการฟังตามกันมา				
	2. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการถือสืบ ๆ กันมา				
	3. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการเล่าลือ				
	4. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการอ้างตำรา หรือ คัมภีร์				
	5. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะตรรก				
	6. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะการอนุมาน				
	7. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล				
	8. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว				
	9. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้				
	10. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา				
6	ปฏิสุมุบาท การเกิดขึ้นพร้อมแห่งธรรมทั้งหลาย เพราะอาศัยกัน, กรรมที่อาศัยกันเกิดขึ้นพร้อม, การที่สิ่งทั้งหลายอาศัยกัน ๆ จึงเกิดขึ้น				

แบบสอบถามความคิดเห็นผู้บริหาร
เรื่อง องค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวหลักธรรมพุทธศาสนา

มหาวิทยาลัยบูรพา

4 พฤษภาคม 2552

เรียน ผู้บริหารหน่วยงานทุกท่าน

รูปแบบที่นำเสนอให้ท่านพิจารณาในแบบสอบถามขั้นนี้ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้เทคนิคเดลฟาย (Delphi Technique) และต้องการข้อคิดเห็นจากท่านเพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งผู้วิจัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้หนึ่งที่สามารถให้ข้อมูลนี้ได้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารูปแบบองค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวหลักธรรมพุทธศาสนาและจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์ให้ท่านตอบให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด เมื่อท่านตอบแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยใคร่ขอเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองหรือขอความอนุเคราะห์ส่งแบบสอบถามคืนมายัง นายทรงกลด เจริญพร บ้านเลขที่ 5/112 ม.3 ต.เนินพระ อ.เมือง จ.ระยอง 21000 ภายใน 15 พฤษภาคม 2552 นี้ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอขอบพระคุณในความกรุณาเป็นอย่างสูง

นายทรงกลด เจริญพร

นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยบูรพา

เบอร์ติดต่อ 08-1377-7362

คำชี้แจง

1. ขอให้ท่านพิจารณาองค์ประกอบแต่ละข้อแล้วกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างของระดับความคิดเห็นที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังต่อไปนี้
 - 5 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับมาก
 - 3 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง
 - 2 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับน้อย
 - 1 หมายถึง ข้อความนั้นมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด
2. เพื่อความสมบูรณ์ของผลการวิจัย ผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบให้ครบทุกข้อ และในกรณีที่มีความคิดเห็นแตกต่างออกไป ผู้วิจัยขอความกรุณาให้ท่านเขียนลงในช่องว่างของข้อเสนอแนะ เพื่อผู้วิจัยจะได้รวบรวมนำมาใช้ประโยชน์กับงานวิจัยนี้ต่อไป

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. วุฒิการศึกษา ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี
☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก
3. อายุ ☐ ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 31-40 ปี
☐ 41-50 ปี ☐ 50 ปีขึ้นไป
4. ประสบการณ์การทำงาน ☐ ต่ำกว่า 10 ปี ☐ 10-20 ปี
☐ 20-30 ปี ☐ 30 ปีขึ้นไป
5. ตำแหน่งปัจจุบัน ☐ หัวหน้าหน่วยหรือเทียบเท่า ☐ ผู้จัดการแผนกหรือเทียบเท่า
☐ ผู้จัดการส่วนหรือเทียบเท่า ☐ ผู้จัดการฝ่ายหรือเทียบเท่าขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับรูปแบบกิจกรรมที่ส่งเสริมความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
1	ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฐิ 2 (ทางเกิดแห่งแนวความคิดที่ถูกต้อง, ด้านทาง ของความดีงามทั้งปวง)	-	-	-	-	-	-
	1. โปรโตโมสะ (เสียงจากผู้อื่น การกระตุ้นหรือชักจูงจากภายนอก คือ การรับฟังคำแนะนำสั่งสอน เล่าเรียนความรู้ สนทนาซักถาม ฟัง คำบอกเล่าชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะการสดับสัทธรรมจากท่าน ผู้เป็นกัลยาณมิตร)						
	2. โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจโดยแยกแยะ มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้ เห็นตามสถานะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย)						
2	ธรรมมีอุปการะมาก 2 (ธรรมที่เกื้อกูลในกิจหรือในการทำความคิดทุก อย่าง)	-	-	-	-	-	-
	1. สติ (ความระลึกได้, นึกได้, สำนึกอยู่ไม่ปล่อย)						
	2. สัมปชัญญะ (ความรู้ชัด, รู้ชัดสิ่งที่นึกได้, ระหนัก, เข้าใจชัดตาม ความเป็นจริง)						
3	ไตรสิกขา (ข้อที่จะต้องศึกษา, ข้อปฏิบัติที่เป็นหลักสำหรับศึกษา คือ	-	-	-	-	-	-

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	ฝึกหัดอบรม กาย วาจา จิตใจ และปัญญา ให้ยิ่งขึ้นไปจนบรรลุจุดหมาย สูงสุดที่ต้องการ)						
	1. อริสติกศึกษา (ศึกษา คือ ศิลอันยิ่ง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดอบรมในทาง ความประพฤติอย่างสูง)						
	2. อริจิตตศึกษา (ศึกษา คือ จิตอันยิ่ง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดอบรมจิต เพื่อให้เกิดคุณธรรมเช่นสมาธิอย่างสูง)						
	3. อริปัญญาศึกษา (ศึกษา คือ ปัญญาอันยิ่ง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดอบรม ปัญญาเพื่อให้เกิดความรู้แจ้งอย่างสูง)						
4	ปัญญา 3 (ความรอบรู้, รู้ทั่ว, เข้าใจ, รู้ซึ่ง)	-	-	-	-	-	-
	1. สุตมยปัญญา (ปัญญาก่อเกิดแต่การสดับการเล่าเรียน การฟัง การอ่าน)						
	2. จินตามยปัญญา (ปัญญาก่อเกิดแต่การคิดการพิจารณาหาเหตุผล)						
	3. ภวานามยปัญญา (ปัญญาก่อเกิดแต่การฝึกหัดอบรมลงมือปฏิบัติ)						
5	จรรยาวัตรธรรม 4 (ธรรมสำหรับบราหฺมา, ธรรมสำหรับการครองเรือน, หลักการครองชีวิตของภุคคหัตถ์)	-	-	-	-	-	-
	1. สังขะ (ความจริง, ซื่อตรง ซื่อสัตย์ ใจจริง ใจ พุดจริง ทำจริง)						
	2. ทมะ (การฝึกฝน, การข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว, รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดคณินทรีย์ แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงคนให้เจริญก้าวหน้า ด้วยสติปัญญา)						
	3. ขันติ (ความอดทน, ตั้งหน้าทำหน้าที่การงานด้วยความ ขยันหมั่นเพียร เข้มแข็งทนทาน ไม่หวั่นไหว มั่นในจุดหมาย ไม่ ท้อถอย)						
	4. จาคะ (ความเสียสละ, สละความสุขสบายและผลประโยชน์ส่วน ตนได้ ใจกว้าง พร้อมทั้งจะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และ ความต้องการของผู้อื่นพร้อมที่จะร่วมมือ ช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว)						
6	พรหมวิหาร 4 (ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ, ธรรมประจำใจอัน ประเสริฐ, หลักความประพฤติดีที่ประเสริฐบริสุทธิ์, ธรรมที่ต้องมีไว้เป็น หลักใจ และกำกับความประพฤติ จึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตหมดจด และ ปฏิบัติตนค่อนมนุษย์สัตว์ทั้งหลายโดยชอบ)	-	-	-	-	-	-
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั้งหน้า)						
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดปล่อย บำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์)						
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอบประด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรง ในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญงอกงาม ยิ่งขึ้นไป)						
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่ พิจารณาเห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตรา ขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลาย กระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตน ประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จัก วางเฉยสงบใจมอญ ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบ คนได้ดีแล้ว เขาสมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผล อันสมกับความสำเร็จอันสมกับความสำเร็จของตน)						
7	สัมมัปธาน 4 (ความเพียร)	-	-	-	-	-	-
	1. สังวรปธาน (เพียรระวังหรือเพียรปิดกั้น คือ เพียรระวังยับยั้งบาป อกุศลธรรมที่ยังไม่เกิด มิให้เกิดขึ้น)						
	2. ปหานปธาน (เพียรละหรือเพียรกำจัด คือ เพียรละบาปอกุศลธรรมที่ เกิดขึ้นแล้ว)						
	3. กวานาปธาน (เพียรเจริญ หรือเพียรก่อให้เกิด คือ เพียรทำกุศล ธรรมที่ยังไม่เกิดให้เกิดขึ้น)						
	4. อнуรักขาปธาน (เพียรรักษา คือเพียรรักษาอกุศลธรรมที่เกิดขึ้นแล้ว ให้ตั้งมั่นและให้เจริญยิ่งขึ้นไปจนไพบูลย์)						
8	สติปัฏฐาน 4 (ที่ตั้งของสติ, การตั้งสติกำหนดพิจารณาสิ่งทั้งหลายให้ รู้เห็นตามความเป็นจริง คือ ตามที่สิ่งนั้นๆ มันเป็นของมันเอง)	-	-	-	-	-	-
	1. กายานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติกำหนดพิจารณากาย ให้รู้ เห็นตามเป็นจริงว่าเป็นแต่เพียงกาย ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา)						
	2. เวทนานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติกำหนดพิจารณาเวทนา ให้						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	รู้เห็นตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงเวทนา ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตน เราเขา)						
	3. จิตตานุปัสสนา สติปัญญา (การตั้งสติกำหนดพิจารณาจิต ให้รู้ เห็นตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงจิต ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา คือ มีสติรู้ชัดจิตของคนที่มีราคะไม่มีราคะ มีโทสะ ไม่มีโทสะ มี โมหะ ไม่มีโมหะ เสราหมองหรือผ่องแผ้ว ฟุ้งซ่านหรือเป็นสมาธิ ฯลฯ อย่างไรๆ ตามที่เป็นไปอยู่ในขณะนั้นๆ)						
	4. ชัมมานุปัสสนา สติปัญญา (การตั้งสติกำหนดพิจารณาธรรม ให้รู้ เห็นตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงธรรม ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเรา เขา)						
9	อิทธิบาท 4 (คุณเครื่องให้อถึงความสำเร็จ, คุณธรรมที่นำไปสู่ ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย)	-	-	-	-	-	-
	1. ฉันทะ (ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้น อยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป)						
	2. วิริยะ (ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง)						
	3. จิตตะ (ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและทำสิ่งนั้นด้วย ความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป)						
	4. วิมังสา (ความไตร่ตรอง หรือทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณา ใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยังหย่อนในสิ่งที่ ทำนั้น มีการวางแผน วัตถุประสงค์ค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น)						
10	อินทรีย์ 5 (ธรรมที่เป็นใหญ่ในกิจของตน)	-	-	-	-	-	-
	1. สัทอินทรีย์ (ความศรัทธาที่เป็นใหญ่)						
	2. วิริยอินทรีย์ (ความเพียรที่เป็นใหญ่)						
	3. สตินอินทรีย์ (ความมีสติที่เป็นใหญ่)						
	4. สมาธินทรีย์ (ความมีสมาธิที่เป็นใหญ่)						
	5. ปัญญินทรีย์ (ความมีปัญญาที่เป็นใหญ่)						
11	พละ 5 (ธรรมอันเป็นกำลัง)	-	-	-	-	-	-
	1. สัทธา (ความเชื่อ)						
	2. วิริยะ (ความเพียร)						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	3. สติ (ความระลึกได้)						
	4. สมาธิ (ความตั้งใจมั่น)						
	5. ปัญญา (ความรู้ทั่วชัด)						
12	ทศ 6 (บุคคลประเภทต่างๆที่เราต้องเกี่ยวข้องกับสัมพันธทางสังคมทุกทิศที่อยู่รอบตัว)	-	-	-	-	-	-
	1. ปุริณทศ (ทิศเบื้องหน้า คือ ทิศตะวันออก ได้แก่ มารดาบิดา เพราะเป็นผู้มีอุปการะแก่เรามาก่อน)						
	2. ทักขินทศ (ทิศเบื้องขวา คือ ทิศใต้ ได้แก่ ครูอาจารย์ เพราะเป็นทักษิณบุคลควรแก่การบูชาคุณ)						
	3. ปังณินทศ (ทิศเบื้องหลัง คือ ทิศตะวันตก ได้แก่ บุตรภรรยา เพราะติดตามเป็นกำลังสนับสนุนอยู่ข้างหลัง)						
	4. อุตตรทศ (ทิศเบื้องซ้าย คือ ทิศเหนือ ได้แก่ มิตรสหาย เพราะเป็นผู้ช่วยให้ข้ามพ้นอุปสรรคภัยอันตราย และเป็นกำลังสนับสนุนให้บรรลุความสำเร็จ)						
	5. เภฏฐินทศ (ทิศเบื้องล่าง ได้แก่ คนรับใช้และคนงาน เพราะเป็นผู้ช่วยทำงานต่างๆ เป็นฐานกำลังให้)						
	6. อุปรินทศ (ทิศเบื้องบน ได้แก่ สมณพราหมณ์ คือ พระสงฆ์ เพราะเป็นผู้สูงด้วยคุณธรรม และเป็นผู้นำทางจิตใจ)						
13	โพชฌงค์ 7 (ธรรมที่เป็นองค์แห่งการตรัสรู้)	-	-	-	-	-	-
	1. สติ (ความระลึกได้ สำนึกพร้อมอยู่ ใจอยู่กับกิจ จิตอยู่กับเรื่อง)						
	2. ธัมมวิจยะ (การวิเคราะห์สภาพความเป็นจริงอย่างเที่ยงตรงเพื่อวางแผนสู่ความสำเร็จทั้งทางโลกและทางธรรม)						
	3. วิริยะ (ความเพียร)						
	4. ปีติ (ความอิ่มใจ)						
	5. ปัสสัทธิ (ความสงบกายสงบใจ)						
	6. สมาธิ (ความมีใจตั้งมั่น จิตแน่วในอารมณ์)						
	7. อุเบกขา (ความมีใจเป็นกลางเพราะเห็นตามเป็นจริง)						
14	สัปปริสธรรม 7 (ธรรมของสัตบุรุษ, ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ, คุณสมบัติของคนดี, ธรรมของผู้ดี)	-	-	-	-	-	-
	1. ธัมมัญญตา (ความรู้จักธรรม รู้หลัก หรือ รู้จักเหตุคือ รู้หลักความ						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	จริง รู้หลักการ รู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งธรรมดา รู้กฎเกณฑ์แห่ง เหตุผล และรู้หลักการที่จะทำให้เกิดผล)						
	2. อัจฉริยคุณ (ความรู้จักรวรรดิ รู้ความมุ่งหมาย หรือ รู้จักผล คือ รู้ ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ รู้จักผลที่จะ เกิดขึ้นสืบเนื่องจากการกระทำ หรือความเป็นไปตามหลัก)						
	3. อัจฉริยคุณ (ความรู้จักตน คือ รู้ว่าเรานั้นว่าโดยฐานะ ภาวะ เพศ กำลัง ความรู้ ตำแหน่ง ความสามารถ ความถนัด และคุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ เท่าไร อย่างไร แล้วประพฤติให้เหมาะสม และรู้ที่ จะแก้ไขปรับปรุงต่อไป)						
	4. มัคคัจฉริยคุณ (ความรู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น รู้จักประมาณใน การบริโภคอาหาร รู้จักประมาณในการใช้จ่ายทรัพย์ รู้จักประมาณใน การรับของที่มีผู้ให้)						
	5. กาลิยคุณ (ความรู้จักกาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และ ระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการประกอบกิจ กระทำหน้าที่การงาน เช่น ให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะ เวลา เป็นต้น)						
	6. ปริสัจฉริยคุณ (ความรู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน และรู้จักที่ประชุม รู้ กิจที่จะต้องประพฤติต่อชุมชนนั้นๆ ว่าชุมชนนี้เมื่อเข้าไปหา จะต้อง ทำกิจอย่างนี้ จะต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้ควรสงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น)						
	7. บุคคลิยคุณ หรือ บุคคลปโรปริยคุณ (ความรู้จักบุคคล คือ ความแตกต่างแห่งบุคคลว่าโดยอัธยาศัย ความสามารถ และ คุณธรรม เป็นต้น ใครๆ ชิงหรือหย่อนอย่างไร และรู้ที่จะปฏิบัติ ต่อบุคคลนั้นๆ ด้วยดี ว่าควรจะคบหรือไม่ จะใช้ จะตำหนิ ยก ย่อง และแนะนำสั่งสอนอย่างไร เป็นต้น)						
15	กัลยาณมิตรธรรม 7 (องค์คุณของกัลยาณมิตร, คุณสมบัติของมิตรดี หรือมิตรแท้ คือ เมื่อคบหรือเข้าหาแล้วจะเป็นเหตุให้เกิดความดีงาม และความเจริญ)	-	-	-	-	-	-
	1. ปีโย (น่ารัก ในฐานะเป็นที่สบายใจและสนิทสนม ชวนให้อยากเข้า ไปปรึกษาได้ถาม)						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	2. ครู (นำเคารพ ในฐานะประพาศิสมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึก อบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย)						
	3. ภาวนีโย (นำเจริญใจ หรือนำยกย่องในฐานะทรงคุณคือ ความรู้และ ภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรม และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ควร เอาอย่างทำให้ระลึก และเอ่ยอ้างด้วยซาบซึ้งภูมิใจ)						
	4. วคฺคา จ (รู้จักพูดให้ได้ผล รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูด อะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี)						
	5. วจนฺทฺชโม (อดทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อมทั้งจะรับฟังคำปรึกษา ซักถามคำแนะนำวิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ หุนเหียว)						
	6. คมภีรณฺจ กถํ กคฺคา (แถลงเรื่องเล่าลึกได้ สามารถอธิบายเรื่อง ยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป)						
	7. โน จฏฺฐานํ นิโยชเย (ไม่ชักนำในอูฐาน คือ ไม่แนะนำในเรื่อง เหลวไหล หรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย)						
16	อริยมรรคมีองค์ 8 (ทางมีองค์แปดประการอันประเสริฐ)	-	-	-	-	-	-
	1. สัมมาทิฏฐิ (เห็นชอบ มีความเห็นถูกต้อง)						
	2. สัมมาสังกัปปะ (ดำริชอบ มีความคิดถูกต้อง)						
	3. สัมมาวาจา (เจรจาชอบ)						
	4. สัมมากัมมันตะ (กระทำชอบ)						
	5. สัมมาอาชีวะ (เลี้ยงชีพชอบ ได้แก่ เว้นมิฉฉาชีพ ประกอบ สัมมาชีพ)						
	6. สัมมาวายามะ (พยายามชอบ)						
	7. สัมมาสติ (ระลึกชอบ)						
	8. สัมมาสมาธิ (ตั้งจิตมั่นชอบ)						

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่านอกเหนือจากหลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดความรอบรู้แห่งตน (Personal Mastery) ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว
ควรมีหลักธรรมอะไรบ้าง (โปรดเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดไว้)

.....

.....

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิธีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
1	โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา รู้จักสืบ สาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้เห็นตาม สถานะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย)						
2	ปัจจัยให้เกิดสัมมาทิฐิ 2 (ทางเกิดแห่งแนวความคิดที่ถูกต้อง, ด้านทาง ของความดีงามทั้งปวง)	-	-	-	-	-	-
	1. ปรโตโมสะ (เสี่ยงจากผู้อื่น การกระดุนหรือชักจูงจากภายนอก คือ การรับฟังคำแนะนำสั่งสอน เล่าเรียนความรู้ สนทนาซักถาม ฟังคำ บอกเล่าชักจูงของผู้อื่น โดยเฉพาะการสลับสัทธิธรรมจากท่านผู้เป็น กัลยาณมิตร)						
	2. โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิดพิจารณา รู้จัก สืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้นๆ หรือปัญหานั้นๆ ออกให้เห็น ตามสถานะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย)						
3	ไตรสิกขา (ข้อที่จะต้องศึกษา ข้อปฏิบัติที่เป็นหลักสำหรับศึกษา คือ ฝึกหัดอบรม กาย วาจา จิตใจ และปัญญา ให้ยิ่งขึ้นไปจนบรรลุจุดหมาย สูงสุดที่ต้องการ)	-	-	-	-	-	-
	1. อริสัสสิกขา (ศึกษา คือ สิลอันยิ่ง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรมในทาง ความประพฤติอย่างสูง)						
	2. อริจิตตสิกขา (ศึกษา คือ จิตอันยิ่ง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกหัดอบรมจิต เพื่อให้เกิดคุณธรรม เช่น สมาธิอย่างสูง)						
	3. อริปัญญาสิกขา (ศึกษา คือ ปัญญาอันยิ่ง, ข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรม ปัญญาเพื่อให้เกิดความรู้แจ้งอย่างสูง)						
4	ปัญญา 3 (ความรู้, รู้ทั่ว, เข้าใจ, รู้ซึ่ง)	-	-	-	-	-	-
	1. สุตมขปัญญา (ปัญญาเกิดแต่การสดับการเล่าเรียน การฟัง การอ่าน)						
	2. จินตามขปัญญา (ปัญญาเกิดแต่การคิดพิจารณาหาเหตุผล)						
	3. ภาวนามขปัญญา (ปัญญาเกิดแต่การฝึกอบรมลงมือปฏิบัติ)						
5	อริปัตย 3 (ความเป็นใหญ่, ภาวะที่ถือเอาเป็นใหญ่)	-	-	-	-	-	-
	1. อัตตาทิปไตย (ความมีคนเป็นใหญ่, ถือคนเป็นใหญ่บนสิ่งที่ถูกต้องดี งาม, กระทำการด้วยปรารถนาคนเป็นประมาณ)						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิถีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	2. โลกาธิปไตย (ความมีโลกเป็นใหญ่, ถือโลกเป็นใหญ่บนสิ่งที่ถูกต้อง ดีงาม, กระทำการด้วยปรารถนาของโลกรเป็นประมาณ)						
	3. ชัมมาธิปไตย (ความมีธรรมเป็นใหญ่, ถือธรรมเป็นใหญ่, กระทำการ ด้วยปรารถนาถูกต้อง เป็นจริงสมควรตามธรรมเป็นประมาณ)						
6	พรหมวิหาร 4 (ธรรมประจำใจอันประเสริฐ)	-	-	-	-	-	-
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์และสัตว์ทั้งหน้า)						
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้อง บำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ทั้งหลาย)						
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปร ด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติ สุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป)						
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่ พิจารณาเห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำ แล้ว อันควรได้รับผลหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจ มองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบคนได้ดีแล้ว เขา สมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความสำเร็จ อันสมกับความรับผิดชอบของตน)						
7	วุฒิชัย 4 (ธรรมเป็นเครื่องเจริญ, คุณธรรมที่ก่อให้เกิดความเจริญ งอกงาม)	-	-	-	-	-	-
	1. สัมปรีตสังเสวะ (ลบหาศัตรู, เสวนาท่านผู้รู้ ผู้ทรงคุณ)						
	2. สัทธัมมัสสวนะ (ฟังสัทธรรม, เอาใจใส่เล่าเรียน หาความรู้จริง)						
	3. โยนิโสมนสิการ (ทำใจโดยแยบคาย, คิดหาเหตุผลโดยถูกวิธี)						
	4. ชัมมานุชัมมปฏิบัติ (ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม, ปฏิบัติธรรมให้ ถูกต้องตามหลัก คือให้สอดคล้องพอดีตามขอบเขตความหมาย และ วัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์กับธรรมข้ออื่นๆ นำสิ่งที่ได้เล่าเรียน และ ครีตรองเห็นแล้วไปใช้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักตามความมุ่งหมาย ของสิ่งนั้น ๆ)						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิถีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
8	สติปัฏฐาน 4 (ที่ตั้งของสติ, การตั้งสติกำหนดพิจารณาสิ่งทั้งหลายให้รู้ เห็นตามความเป็นจริง คือ ตามที่สิ่งนั้นๆ มันเป็นของมันเอง)	-	-	-	-	-	-
	1. กายานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติกำหนดพิจารณากาย ให้รู้เห็น ตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงกาย ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา)						
	2. เวทนานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติกำหนดพิจารณาเวทนา ให้รู้ เห็นตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงเวทนา ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา)						
	3. จิตตานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติกำหนดพิจารณาจิต ให้รู้เห็น ตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงจิต ไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา คือมี สติรู้ชัดจิตของตนที่มีระคะไม่มีระคะ มีโทสะ ไม่มีโทสะ มีโมหะ ไม่มีโมหะ เศร้าหมองหรือผ่องแผ้ว พุ่งชานหรือเป็นสมาธิ ฯลฯ อย่างไรๆ ตามที่เป็นไปอยู่ในขณะนั้นๆ)						
	4. ชัมมมานุปัสสนา สติปัฏฐาน (การตั้งสติกำหนดพิจารณาธรรมให้รู้เห็น ตามเป็นจริงว่า เป็นแต่เพียงธรรมไม่ใช่สัตว์บุคคลตัวตนเราเขา)						
9	อคติ 4 (ฐานะอันไม่พึงถึง, ทางความประพฤติที่ผิด, ความไม่เที่ยงธรรม, ความลำเอียง)	-	-	-	-	-	-
	1. ฉันทาคติ (ลำเอียงเพราะชอบ)						
	2. โทสาคติ (ลำเอียงเพราะชัง)						
	3. โมหาคติ (ลำเอียงเพราะหลง, พลาดผิดเพราะเขลา)						
	4. ภยาคติ (ลำเอียงเพราะกลัว)						
10	อธิษฐานธรรม 4 (ธรรมที่ควรตั้งไว้ในใจ)	-	-	-	-	-	-
	1. ปัญญา (ความรู้ชัด คือ หยั่งรู้ในเหตุผล พิจารณาให้เข้าใจในสภาวะ ของสิ่งทั้งหลายจนเข้าถึงความจริง)						
	2. ตัถยะ (ความจริง คือ ดำรงมั่นในความจริงที่รู้ชัดด้วยปัญญา เริ่มแต่ จริงวาจาจนถึงความจริงขั้นสูงสุด)						
	3. จาคะ (ความสละ คือ สละสิ่งอันเคยชิน ข้อที่เคยยึดถือไว้ และสิ่ง ทั้งหลายอันผิดพลาดจากความจริงเสียได้)						
	4. อุปสมะ (ความสงบ คือ ระงับโทษข้อขัดข้องมัวหมองวุ่นวายอันเกิด จากกิเลสทั้งหลายแล้ว ทำจิตใจให้สงบได้)						
11	กาลามสูตร (วิธีปฏิบัติในเรื่องที่ควรสงสัย หรือหลักความเชื่อที่ควรไว้ ในกาลามสูตร)	-	-	-	-	-	-

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิถีคิด และมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	1. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการฟังคามกันมา						
	2. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการถือสืบ ๆ กันมา						
	3. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการเล่าลือ						
	4. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการอ้างตำรา หรือคัมภีร์						
	5. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะตรรก						
	6. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะการอนุমান						
	7. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการคิดตรองตามแนวเหตุผล						
	8. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะเข้าใจกันทฤษฎีที่พ้นใจไว้แล้ว						
	9. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้						
	10. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะนับถือว่า ท่านสมณะนี้เป็นครูของเรา						

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่านอกเหนือจากหลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดรูปแบบวิถีคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Model) ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ควรมีหลักธรรมอะไรบ้าง (โปรดเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดไว้)

.....

.....

.....

.....

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
1	สุจริต 3 (ความประพฤติดี, ประพฤติชอบ)	-	-	-	-	-	-
	1. กายสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยกาย) มี 3 คือ จงดเว้นจากการเบียดเบียนสัตว์ การลักทรัพย์ การประพฤติดินในกาม)						
	2. วาจาสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยวาจา) มี 4 คือ จงดเว้นจากการพูดโกหก พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ และพูดเพ้อเจ้อ)						
	3. มโนสุจริต (ความประพฤติชอบด้วยใจ) มี 3 คือ ไม่คิดเพ่งเล็งอยากได้ของเขา ไม่คิดร้ายผู้อื่น และความเห็นชอบตามคลองธรรม						
2	เทศนาวิธี 4 (องค์ประกอบที่เป็นคุณลักษณะการถ่ายทอดที่ดี 4 ประการ)	-	-	-	-	-	-
	1. สันติสทนา (ชี้แจงให้เห็นชัด คือชี้แจงจำแนกแยกแยะอธิบาย และแสดงเหตุผลให้ชัดเจน จนผู้ฟังเข้าใจแจ่มแจ้ง เห็นจริงเห็นจัง ตั้งใจมือไปดูเห็นกับตา)						
	2. สมทพนา (ชวนใจให้อยากรับเอาไปปฏิบัติ คือ สิ่งใดควรปฏิบัติ หรือหักทักก็แนะนำหรือบรรยายให้ซาบซึ่งในคุณค่า มองเห็นความสำคัญที่จะต้องฝึกฝนบำเพ็ญจนใจยอมรับ อยากลงมือทำ หรือนำไปปฏิบัติ)						
	3. สมุตเตหนา (เข้าใจให้อาหาญแก่สัวกล้า คือ ปลุกเร้าให้กระตือรือร้นเกิดความอดสาหะ มีกำลังใจแข็งขัน มั่นใจที่จะทำให้สำเร็จงได้สู้งาน ไม่หวั่นระย่อ ไม่กลัวเหน้อย ไม่กลัวยาก)						
	4. สัมปหังสนา (ปลอบขโลมใจให้สดชื่นร่าเริง คือ บำรุงจิตให้เข้มขึ้นเบิกบานโดยชี้ให้เห็นผลดีหรือคุณประโยชน์ที่จะได้รับและทางที่จะก้าวหน้าบรรลุผลสำเร็จยิ่งขึ้นไป ทำให้ผู้ฟังมีความหวัง และร่าเริงเบิกบานใจ)						
3	พรหมวิหาร 4 (ธรรมประจำใจอันประเสริฐ)	-	-	-	-	-	-
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ปราบณาดี้อยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์และสัตว์ทัวหน้า)						
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดเปลื้องบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์ทั้งหลาย)						
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการเข้มขึ้นเบิกบานอยู่เสมอ ค่อสัตว์ทั้งหลายผู้ดำรงในปกติสุข พลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป)						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่ พิจารณาเห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำ แล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่ว สมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจ มองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขาได้รับผิดชอบตนไว้แล้ว เขา สมควรรับผิดชอบตนเอง หรือเขาควรได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบ อันสมกับความรับผิดชอบของตน)						
4	วุฒิชัยธรรม 4 (ธรรมเป็นเครื่องเจริญ, คุณธรรมที่ก่อให้เกิดความเจริญอก งาม)	-	-	-	-	-	
	1. สัมปยุตตสังกตธรรม (คบหาสัตตบุรุษ, เสวนาท่านผู้รู้ ผู้ทรงคุณ)						
	2. สัทธัมมัสสวนะ (ฟังสัทธรรม, เอาใจใส่เล่าเรียน หาความรู้จริง)						
	3. โยนิโสมนสิการ (ทำในใจโดยแยบคาย, คิดหาเหตุผลโดยถูกวิธี)						
	4. ตัณห์มัทธมปฏิบัติ (ปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม, ปฏิบัติธรรมให้ ถูกต้องตามหลัก คือให้สอดคล้องพอดีตามขอบเขตความหมาย และ วัตถุประสงค์ที่สัมพันธ์กับธรรมข้ออื่นๆ นำสิ่งที่ได้เล่าเรียน และตร ตรงเห็นแล้วไปใช้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามหลักตามความมุ่งหมายของ สิ่งนั้น)						
5	สังกตวัตถุ 4 (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือ ยึดเหนี่ยวใจบุคคล และ ประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการสงเคราะห์)	-	-	-	-	-	-
	1. ทาน (การให้ คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกัน ด้วยสิ่งของตลอดถึงให้ความรู้ และแนะนำตั้งก่อน)						
	2. ปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก วาจาดีมีน้ำใจ หรือวาจาชวนซึ่งใจ คือ กล่าว คำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่ นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูง ใจให้นิยมชอบตาม)						
	3. อัตถจริยา (การประพฤติประโยชน์ คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริม ในทางจริยธรรม)						
	4. สมานัตตตา (ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติ						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	สม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยร่วมรับรู้ร่วม แก้ไข คลอดถึงวางคนเหมาะแก่ฐานะ ภาวะ บุคคล เหตุการณ์และ สิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี)						
6	สาราณียธรรม 6 (ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึง, ธรรมเป็นเหตุให้ ระลึกถึงกัน, หลักการอยู่ร่วมกัน)	-	-	-	-	-	-
	1. เมตตาภาวกรรม คือ (ช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมหมู่คณะด้วย ความเต็มใจ แสดงกริยาอาการสุภาพ เคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้า และลับหลัง)						
	2. เมตตาจริกรรม คือ (ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์ สั่งสอน แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพ นับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง)						
	3. เมตตามโนกรรม คือ (ตั้งใจปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่ กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน)						
	4. สาธารณโคติ (ได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดย ชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่หวงไว้ผู้เดียว นำมาแบ่งปันเฉลี่ย แจกจ่าย ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน)						
	5. สีสสามัญญตา คือ (มีความประพฤติสุจริต คิงาม ถูกต้องตามระเบียบ วินัย ไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ)						
	6. ทิฐีสามัญญตา คือ (มีความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็นหลักการ สำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น สิ้นทุกข์ หรือขจัดปัญหา)						
7	กัลยาณมิตรธรรม 7 (องค์คุณของกัลยาณมิตร, คุณสมบัติของมิตรดี หรือมิตรแท้ เมื่อคบหรือเข้าหาแล้วจะเป็นเหตุให้เกิดความดีงาม และ ความเจริญ)	-	-	-	-	-	-
	1. ปิโย (น่ารักในฐานะเป็นที่สบายใจและสนิทสนมชวนให้อยากเข้าไป ปรึกษาได้ถาม)						
	2. ครุ (น่าเคารพ ในฐานะประพฤติสมควรแก่ฐานะ ให้เกิดความรู้สึก อบอุ่นใจเป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย)						
	3. ภาวนีโย (น่าเจริญใจ หรือน่ายกย่องในฐานะทรงคุณคือ ความรู้และ ภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรม และปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ ควร เอาอย่างทำให้ระลึก และเอ่ยอ้างด้วยซาบซึ้งภูมิใจ)						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผล ประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	4. วศดา จ (รู้จักพูดให้ได้ผล รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควรพูดอะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ปรึกษาที่ดี)						
	5. วจนกขโม (อดทนต่อถ้อยคำ คือ พร้อมที่จะรับฟังคำปรึกษาซักถาม คำเสนอแนะวิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟังได้ไม่เบื่อ ไม่ฉุนเฉียว)						
	6. คมกัรณช กถ กศดา (แสดงเรื่องล้าลึกได้ สามารถอธิบายเรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป)						
	7. โน จฎฐาเน นิโยชเย (ไม่ชักนำใน อฐาน คือ ไม่แนะนำในเรื่องเหลวไหล หรือชักนำไปในทางเสื่อมเสีย)						
8	อปริหานิยธรรม 7 (ธรรมอันไม่เป็นที่ตั้งแห่งความเสื่อม เป็นไปเพื่อความเจริญฝ่ายเดียว)	-	-	-	-	-	
	1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ โดยมีการพบปะปรึกษาหารือกิจการงานที่คนมีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบโดยสม่ำเสมอ						
	2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อมเพรียงกันทำกิจทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน						
	3. ไม่ถือเอาเอาใจใครต่อความสะดวก บัญญัติวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติวางไว้ และไม่เหยียบย่ำล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ในบทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมเนียม						
	4. ให้เกียรติเคารพนับถือท่านผู้ใหญ่ ผู้มีประสบการณ์ มองเห็นความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง						
	5. ให้เกียรติและคุ้มครองสตรีมิให้ถูกข่มเหงรังแก						
	6. เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติอันเป็นเครื่องเตือนความทรงจำ เราให้ทำดี และเป็นที่ยอมรับของหมู่ชน ไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์สถานเหล่านั้นตามประเพณี						
	7. จัดการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรมแก่บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ ซึ่งเป็นหลักใจ และเป็นตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับ และหวังให้ท่านอยู่โดยผาสุก						

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่านอกเหนือจากหลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดหลักธรรมการสร้างวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วควรมีหลักธรรมอะไรบ้าง (โปรดเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดไว้)

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
1	ฉรวาธรรม 4 (ธรรมสำหรับฉรวาส, ธรรมสำหรับการครองเรือน, หลักการครองชีวิตของคฤหัสถ์)	-	-	-	-	-	
	1. ตั้งใจ (ความจริง, ซื่อตรง ซื่อสัตย์ จริใจ พุดจริง ทำจริง)						
	2. ทมะ (การฝึกฝน, การข่มใจ ฝึกนิสัย ปรับตัว, รู้จักควบคุมจิตใจ ฝึกหัดคณิสัย แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงตนให้เจริญก้าวหน้าด้วยสติปัญญา)						
	3. ขันติ (ความอดทน, ค้ำหน้าทำหน้าที่การทำงานด้วยความขยันหมั่นเพียร เข้มแข็งทนทาน ไม่หวั่นไหว มั่นใจจุดหมายไม่ทอดถอน)						
	4. จาคะ (ความเสียสละ, ความสะดวกสบายและผลประโยชน์ส่วนตนได้ ใจกว้าง พร้อมที่จะรับฟังความทุกข์ ความคิดเห็น และความต้องการของผู้อื่นพร้อมที่จะร่วมมือช่วยเหลือเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ไม่คับแคบเห็นแก่ตนหรือเอาแต่ใจตัว)						
2	พรหมวิหาร 4 (ธรรมประจำใจอันประเสริฐ)	-	-	-	-	-	-
	1. เมตตา (ความรักใคร่ ปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีจิตอันแผ่ไมตรี และคิดทำประโยชน์แก่มนุษย์สัตว์ทั่วหน้า)						
	2. กรุณา (ความสงสาร คิดช่วยให้พ้นทุกข์ ใฝ่ใจในอันจะปลดปล่อยบำบัดความทุกข์ยากเดือดร้อนของปวงสัตว์)						
	3. มุทิตา (ความยินดี ในเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข มีจิตผ่องใสบันเทิง กอปรด้วยอาการแช่มชื่นเบิกบานอยู่เสมอ ต่อสัตว์ทั้งหลาย ผู้ดำรงในปกติสุขพลอยยินดีด้วยเมื่อเขาได้ดีมีสุข เจริญงอกงามยิ่งขึ้นไป)						
	4. อุเบกขา (ความวางใจเป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นชอบด้วยปัญญา คือมีจิตเรียบตรงเที่ยงธรรมดุจตราขึง ไม่เอนเอียงด้วยรักและชังพิจารณาเห็นกรรมที่สัตว์ทั้งหลายกระทำแล้ว อันควรได้รับผลดีหรือชั่วสมควรแก่เหตุอันตนประกอบ พร้อมทั้งจะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรม รวมทั้งรู้จักวางเฉยสงบใจมองดู ในเมื่อไม่มีกิจที่ควรทำ เพราะเขารับผิดชอบคนได้ดีแล้ว เขาสมควร						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	รับผิดชอบตนเอง หรือเขาคือได้รับผลอันสมกับความรับผิดชอบอันสมกับความรับผิดชอบของตน)						
3	สังคหวัตถุ 4 (ธรรมเครื่องยึดเหนี่ยว คือ ยึดเหนี่ยวใจบุคคลและประสานหมู่ชนไว้ในสามัคคี, หลักการสงเคราะห์)	-	-	-	-	-	-
	1. ทาน (การให้ คือ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ แบ่งปัน ช่วยเหลือกันด้วยสิ่งของตลอดถึงให้ความรู้ และแนะนำสั่งสอน)						
	2. ปิยวาจา (วาจาเป็นที่รัก วาจาคลุ้มคลั่งน้ำใจ หรือวาจาชวนซึ่งใจ คือ กล่าวคำสุภาพไพเราะอ่อนหวานสรวนสามัคคี ให้เกิดไมตรีและความรักใคร่นับถือ ตลอดถึงคำแสดงประโยชน์ประกอบด้วยเหตุผลเป็นหลักฐานจูงใจให้นิยมยอมตาม)						
	3. อุดจริยา (การประพฤติประโยชน์คือ ขวนขวายช่วยเหลือกิจการ บำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ตลอดถึงช่วยแก้ไขปรับปรุงส่งเสริมในทางจริยธรรม)						
	4. สมานัตตคา (ความมีตนเสมอ คือ ทำตนเสมอต้นเสมอปลาย ปฏิบัติสม่ำเสมอในชนทั้งหลาย และเสมอในสุขทุกข์โดยร่วมรับรู้ร่วมแก้ไข ตลอดถึงวางตนเหมาะสมแก่ฐานะ ภาวะบุคคล เหตุการณ์และสิ่งแวดล้อม ถูกต้องตามธรรมในแต่ละกรณี)						
4	สราณียธรรม 6 (ธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความไว้ระลึกถึง, ธรรมเป็นเหตุไว้ระลึกถึงกัน, หลักการอยู่ร่วมกัน)	-	-	-	-	-	-
	1. เมตตาการุณยธรรม (ช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมหมู่คณะด้วยความเต็มใจ แสดงกิริยาอาการสุภาพ เคารพนักถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง)						
	2. เมตตาจักรม (ช่วยบอกแจ้งสิ่งที่ประโชชน์ สั่งสอนแนะนำตักเตือนด้วยความหวังดี กล่าววาจาสุภาพ แสดงความเคารพนับถือกัน ทั้งต่อหน้าและลับหลัง)						
	3. เมตตาโนกรรม (ตั้งจิตปรารถนาดี คิดทำสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กัน มองกันในแง่ดีมีหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสต่อกัน)						
	4. สาธารณโลกิ (ได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกัน คือ เมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อย ก็ไม่หวงไว้ผู้เดียว)						

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	นำมาแบ่งปันเฉลี่ยเจือจาน ให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภค ทั่วกัน)						
	5. สีสสามัญญา (มีความประพฤติดุจรีด ติงาม ถูกต้องตาม ระเบียบวินัย ไม่ทำคนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ)						
	6. ทฤษฎีสามัญญา (มีความเห็นชอบร่วมกัน ในข้อที่เป็น หลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้น สิ้นทุกข์ หรือขจัด ปัญหา)						
5	กัลยาณมิตรธรรม 7 (องค์คุณของกัลยาณมิตร, คุณสมบัติของ มิตรดี หรือมิตรแท้ เมื่อคบหรือเช่าหาแล้วจะเป็นเหตุให้เกิด ความดีงาม และความเจริญในที่นี้มุ่งเอามิตรประเภทครู หรือที่ เลียงเป็นสำคัญ)	-	-	-	-	-	-
	1. ปิโย (น่ารักในฐานะเป็นที่สบายใจและสนิทสนมชวนให้อยากเข้า ไปปรึกษาไต่ถาม)						
	2. ครุ (นำเคารพ ในฐานะประพฤติดุจรีดตามฐานะ ให้เกิด ความรู้สึกรับรองใจเป็นที่พึ่งได้ และปลอดภัย)						
	3. ภาวนีโย (น่าเจริญใจ หรือน่ายกย่องในฐานะทรงคุณคือ ความรู้ และภูมิปัญญาแท้จริง ทั้งเป็นผู้ฝึกอบรม และปรับปรุงคนอยู่ เสมอ ควรเอาอย่างทำให้ระลึก และเอ๋ยอ้างด้วยซาบซึ้งภูมิใจ)						
	4. วุคคา จ (รู้จักพูดให้ได้ผล รู้จักชี้แจงให้เข้าใจ รู้ว่าเมื่อไรควร พูดอะไรอย่างไร คอยให้คำแนะนำว่ากล่าวตักเตือน เป็นที่ ปรึกษาที่ดี)						
	5. วจนกุชโม (อดทนต่อด้อยค่า คือ พร้อมทั้งจะรับฟังคำปรึกษา ซักถามคำแนะนำวิพากษ์วิจารณ์ อดทน ฟังได้ไม่เบื้อ ไม่ฉุนเฉียว)						
	6. คมภีรณจ กถิ กตดา (แถลงเรื่องเล่าได้ สามารถอธิบาย เรื่องยุ่งยากซับซ้อนให้เข้าใจ และให้เรียนรู้เรื่องราวที่ลึกซึ้ง ยิ่งขึ้นไป)						
	7. โน จฏฐาเน นิโยชเย (ไม่ชักนำในอูฐาน คือ ไม่แนะนำใน เรื่องเหลวไหล หรือชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย)						
6	สัปปริสธรรม 7 (ธรรมของสัตบุรุษ, ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ,	-	-	-	-	-	-

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	คุณสมบัติของคนดี, ธรรมของผู้ดี)						
	1. ชัมมัญญา (ความรู้จักธรรม รู้หลัก หรือ รู้จักเหตุคือ รู้หลัก ความจริง รู้หลักการ รู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งธรรมดา รู้กฎเกณฑ์ แห่งเหตุผล และรู้หลักการที่จะทำให้เกิดผล)						
	2. อัคคัญญา (ความรู้จักอรรถ รู้ความมุ่งหมาย หรือ รู้จักผล คือ รู้ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ รู้จักผลที่จะเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการกระทำ หรือความเป็นไป ตามหลัก)						
	3. อัคคัญญา (ความรู้จักตน คือ รู้ว่าเรานั้นว่าโดยฐานะ ภาวะ เพศ กำลัง ความรู้ ตำแหน่งความสามารถ ความถนัด และ คุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ เท่าไร อย่างไร แล้วประพฤติให้ เหมาะสม และรู้ที่จะแก้ไขปรับปรุงต่อไป)						
	4. มัคคัญญา (ความรู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น รู้จัก ประมาณในการบริโภคอาหาร รู้จักประมาณในการใช้จ่าย ทรัพย์ รู้จักประมาณในการรับของที่มีผู้ให้)						
	5. กาลัญญา (ความรู้จักกาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และ ระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการประกอบกิจ กระทำหน้าที่การ งาน เช่น ให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะสม เป็นต้น)						
	6. ปริสัจญญา (ความรู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน และรู้จักที่ ประชุม รู้กิจที่ประพฤติต่อชุมชนนั้นๆ ว่าชุมชนนี้เมื่อ เข้าไปหา จะต้องทำกิจอย่างนี้ จะต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้ ควรสงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น)						
	7. ปุคคลัญญา หรือ ปุคคลปโรปริญญา (ความรู้จักบุคคล คือ ความแตกต่างแห่งบุคคลว่าโดยอัธยาศัย ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้น ใครๆ ยิ่งหรือหย่อนอย่างไร และรู้ที่ จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นๆ ด้วยดี ว่าควรจะคบหรือไม่ จะใช้ จะตำหนิ ขก้อง และแนะนำสั่งสอนอย่างไร เป็นต้น)						
7	อภิธานิยธรรม 7 (ธรรมอันไม่เป็นที่ติแห่งความเสื่อม เป็นไป เพื่อความเจริญฝ่ายเดียว)	-	-	-	-	-	-

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	1. หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ โดยมีการพบปะปรึกษาหารือ กิจการงานที่ตนมีส่วนเกี่ยวข้องรับผิดชอบ โดยสม่ำเสมอ						
	2. พร้อมเพรียงกันประชุม พร้อมเพรียงกันเลิกประชุม พร้อม เพรียงกันทำกิจทั้งหลายที่พึงทำร่วมกัน						
	3. ไม่ถือเอาเอาใจใคร่ต่อความสะดวก บัญญัติวางข้อกำหนด กฎเกณฑ์ต่างๆ อันมิได้ตกลงบัญญัติไว้ และไม่เหยียบย่ำ ล้มล้างสิ่งที่ตกลงวางบัญญัติกันไว้แล้ว ถือปฏิบัติมั่นอยู่ใน บทบัญญัติใหญ่ที่วางไว้เป็นธรรมเนียม						
	4. ให้เกียรติเคารพนับถือท่านผู้ใหญ่ ผู้มีประสบการณ์ มองเห็น ความสำคัญแห่งถ้อยคำของท่านว่าเป็นสิ่งอันพึงรับฟัง						
	5. ให้เกียรติและคุ้มครองสตรีมิให้ถูกข่มเหงรังแก						
	6. เคารพบูชาสักการะเจดีย์ ปูชนียสถาน อนุสาวรีย์ประจำชาติ อันเป็นเครื่องเตือนความทรงจำ เราให้ทำดี และเป็นที่ยอมรับ ของหมู่ชน ไม่ละเลยพิธีเคารพบูชาอันพึงทำต่ออนุสรณ์ สถานเหล่านั้นตามประเพณี						
	7. จัดการให้ความอารักขา บำรุง คุ้มครอง อันชอบธรรมแก่ บรรพชิต ผู้ทรงศีลทรงธรรมบริสุทธิ์ ซึ่งเป็นหลักใจ และเป็น ตัวอย่างทางศีลธรรมของประชาชน เต็มใจต้อนรับ และหวัง ให้ท่านอยู่โดยผาสุก						
8	นาถกรณธรรม 10 (ธรรมอันกระทำที่พึง, ธรรมสร้างที่พึง, คุณธรรมที่ทำให้ตนเป็นที่พึ่งของคนได้)	-	-	-	-	-	-
	1. ศีล (ความประพฤติงามสุจริต รักษาระเบียบวินัย มีอาชีพะ บริสุทธิ์)						
	2. พหุสัจจะ (ความเป็นผู้ได้ศึกษาเล่าเรียนมาก มีความรู้ความ เข้าใจลึกซึ้ง)						
	3. กัลยาณมิตรตตา (ความมีกัลยาณมิตร, การคบคนดี ได้ที่ปรึกษา และผู้แนะนำสั่งสอนที่ดี)						
	4. โสวจิตตตา (ความเป็นผู้ว่าง่ายสอนง่าย รับฟังเหตุผล)						
	5. กิงกรณียะสุ ทักขตา (ความเอาใจใส่ช่วยขวนขวายในกิจใหญ่)						

ข้อ	กิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning)	ระดับความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ในการ นำไปปฏิบัติจริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	น้อยทุกอย่างของเพื่อนร่วมหมู่คณะ รู้จักพิจารณาไตร่ตรอง สามารถจัดทำให้สำเร็จเรียบร้อย)						
	6. ชัมมกามตา (ความเป็นผู้ใคร่ธรรม คือ รักธรรม ใฝ่ความรู้ใฝ่ ความจริง รู้จักพูดรู้จักรับฟัง ทำให้เกิดความพอใจ นำร่วม ปรีชาสนทนา ชอบศึกษา ยินดีปรึกษาในกิจกรรมหลักวินัย ที่ละเอียดลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป)						
	7. วิริยารัมภะ (ความขยันหมั่นเพียร คือ เพียรละความชั่ว ประกอบความดีมีใจแจ่มใส บากบั่นก้าวหน้าไม่ย่อท้อ ไม่ทอดทิ้งธุระ)						
	8. สันตุฏฐี (ความสันโดษ คือ ยินดี มีความสุขความพอใจด้วย ปัจจัยที่หามาได้ด้วยความเพียรอันชอบธรรมของตน)						
	9. สติ (ความมีสติ รู้จักกำหนดจดจำ ระลึกการทำคำที่พูดไว้ ได้ ไม่มีความประมาท)						
	10. ปัญญา (ความปัญญายังรู้เหตุผล รู้จักคิดพิจารณา เข้าใจ ภาวะของสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง)						

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่านอกเหนือจากกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้เป็นทีม (Team Learning) ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว
ควรมีกิจกรรมอะไรบ้าง (โปรดเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดไว้)

.....

.....

.....

.....

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ระดับความคิดเห็น ของความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ จริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
1	โยนิโสมนสิการ (การใช้ความคิดถูกวิธี ความรู้จักคิด คิดเป็น คือ กระทำในใจโดยแยบคาย มองสิ่งทั้งหลายด้วยความคิด พิจารณา รู้จักสืบสาวหาเหตุผล แยกแยะสิ่งนั้น ๆ หรือปัญหานั้น ๆ ออกให้เห็นตามสถานะและตามความสัมพันธ์แห่งเหตุปัจจัย)	-	0	-	-	-	-
2	ไตรลักษณ์ (ลักษณะ 3 ประการ แห่งสังขารธรรมทั้งหลาย)	-	-	-	-	-	-
	1. อนิจจัง (ความเป็นของไม่เที่ยง)						
	2. ทุกขตา (ความเป็นทุกข์)						
	3. อนัตตตา (ความเป็นของไม่ใช่ตน)						
3	อริยสัจ 4 (ความจริงอันประเสริฐ)	-	-	-	-	-	-
	1. ทุกข์ (ความทุกข์, สภาพที่ทนได้ยาก, ปัญหาสถานะที่บีบคั้นขัดแย้ง บกพร่อง ขาดแก่นสาร และความเที่ยงแท้ ไม่ให้ความพึงพอใจแท้จริง)						
	2. สมุทัย (เหตุเกิดแห่งทุกข์, สาเหตุให้ทุกข์เกิด, สาเหตุของปัญหา)						
	3. นิโรธ (ความดับทุกข์ ได้แก่ ภาวะที่ปัญหาดับสิ้นไป, ภาวะที่เข้าถึงเมื่อกำจัดอวิชชา)						
	4. มรรค (ปฏิบัติที่นำไปสู่ความดับแห่งทุกข์, การแก้ปัญหา, ข้อปฏิบัติให้ถึงความดับทุกข์)						
4	สัปปริสธรรม 7 (ธรรมของสัตบุรุษ, ธรรมที่ทำให้เป็นสัตบุรุษ, คุณสมบัติของคนดี, ธรรมของผู้ดี)	-	-	-	-	-	-
	1. ัมมัญญตา (ความรู้จักธรรม รู้หลัก หรือ รู้จักเหตุคือ รู้หลักความจริง รู้หลักการ รู้หลักเกณฑ์ รู้กฎแห่งธรรมตา รู้กฎเกณฑ์แห่งเหตุผล และรู้หลักการที่จะทำให้เกิดผล)						
	2. อัคคัญญตา (ความรู้จักอรรถ รู้ความมุ่งหมาย หรือ รู้จักผล คือ รู้ความหมาย รู้ความมุ่งหมาย รู้ประโยชน์ที่ประสงค์ รู้จักผลที่จะเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการกระทำ หรือความเป็นไป						

ข้อ	หลักธรรมที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ระดับความคิดเห็น ของความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ จริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	ตามหลัก)						
	3. อัตตัญญา (ความรู้จักตน คือ รู้ว่าเรานั้นว่าโดยฐานะ ภาวะ เพศ กำลัง ความรู้ ตำแหน่งความสามารถ ความถนัด และ คุณธรรม เป็นต้น บัดนี้ เเท่าไร อย่างไร แล้วประพฤติกให้ เหมาะสม และรู้ที่จะแก้ไขปรับปรุงต่อไป)						
	4. มัตตัญญา (ความรู้จักประมาณ คือ ความพอดี เช่น รู้จัก ประมาณในการบริโภคอาหาร รู้จักประมาณในการใช้จ่าย ทรัพย์ รู้จักประมาณในการรับของที่มีผู้ให้)						
	5. กาลัญญา (ความรู้จักกาล คือ รู้กาลเวลาอันเหมาะสม และ ระยะเวลาที่จะต้องใช้ในการประกอบกิจ กระทำหน้าที่การ งาน เช่น ให้ตรงเวลา ให้เป็นเวลา ให้ทันเวลา ให้พอเวลา ให้เหมาะสม เป็นต้น)						
	6. ปริสัญญญา (ความรู้จักบริษัท คือ รู้จักชุมชน และรู้จักที่ ประชุม รู้กิจที่ที่จะประพฤติดต่อชุมชนนั้นๆ ว่าชุมชนนี้เมื่อ เข้าไปหา จะต้องทำกิจอย่างนี้ จะต้องพูดอย่างนี้ ชุมชนนี้ ควรสงเคราะห์อย่างนี้ เป็นต้น)						
	7. ปุคคลัญญา หรือ ปุคคลปโรปริญญา (ความรู้จักบุคคล คือ ความแตกต่างแห่งบุคคลว่าโดยอรรถาธิบาย ความสามารถ และคุณธรรม เป็นต้น ใครๆ ยิ่งหรือหย่อนอย่างไร และรู้ที่ จะปฏิบัติต่อบุคคลนั้นๆ ด้วยดี ว่าควรจะคบหรือไม่ จะใช้ จะ คำหนิ ขกย่อง และแนะนำสั่งสอนอย่างไร เป็นต้น)						
5	กาลามสูตร (วิธีปฏิบัติในเรื่องที่ควรสงสัย หรือหลักความเชื่อ ที่ ควรสไว้ในกาลาม สูตร)	-	-	-	-	-	-
	1. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการฟังตามกันมา						
	2. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการถือสืบๆ กันมา						
	3. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการเล่าลือ						
	4. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการอ้างตำรา หรือคัมภีร์						
	5. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะตรรก						
	6. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะการอนุมาน						

ข้อ	หลักการที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking)	ระดับความคิดเห็น ของความเป็นไปได้ ในการนำไปปฏิบัติ จริง					ข้อเสนอแนะ และเหตุผลประกอบ (ถ้ามี)
		5	4	3	2	1	
	7. อย่าปลงใจเชื่อ ด้วยการคิดตรงตามแนวเหตุผล						
	8. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะเข้าได้กับทฤษฎีที่พินิจไว้แล้ว						
	9. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะมองเห็นรูปลักษณะน่าจะเป็นไปได้						
	10. อย่าปลงใจเชื่อ เพราะนับถือว่า ท่านสมณนี้เป็นครูของเรา						
6	ปฏิสมุบาท การเกิดขึ้นพร้อมแห่งธรรมทั้งหลาย เพราะอาศัยกัน, ธรรมที่ อาศัยกันเกิดขึ้นพร้อม, การที่สิ่งทั้งหลายอาศัยกัน จึงเกิดมีขึ้น						

คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่านอกเหนือจากหลักการที่ส่งเสริมให้เกิดการคิดเชิงระบบ (Systems Thinking) ที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว
ควรมีหลักการอะไรบ้าง (โปรดเขียนลงในช่องว่างที่กำหนดไว้)

.....

.....

.....

.....